

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/144/2022
Identifikačné číslo spisu: 4104113724
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Sluk
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:4104113724.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne F. O., bývajúcej vo I., zastúpenej JUDr. Ondrejom Brlášom, advokátom, so sídlom v Nitre, Štefánikova 9, proti žalovaným 1/ L., naposledy bývajúcemu v Z., zomrelý Y. zastúpeným JUDr. Mariánom Dobišom, advokátom, so sídlom v Nitre, Šípová 58/3, 2/ D. V., bývajúcej v Z., Q. XX, 3/ J. V., bývajúcemu v I. 4/ P. V., bývajúcej v L. o vypratanie nehnuteľností, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 14C/81/2004, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 25. júna 2020 sp. zn. 9Co/233/2019, takto

rozhodol:

Konanie o dovolaní žalovaného 1/ z a s t a v u j e.

Žalobkyni proti žalovanému 1/ nepriznáva právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „prvoinštančný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 25. augusta 2016 č. k. 14C/81/2004-455 konanie voči žalovanej 4/ zastavil, návrh žalovaného 1/ zo dňa 25. júla 2016 na prerušenie konania zamietol, zaviazal žalovaných v 1/ až 3/ vypratať nehnuteľnosti nachádzajúce v k. ú. O., evidované v katastri nehnuteľností vedeným Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX ako parcely registra "C", a to parc. č. XXX zastavené plochy a nádvoria o výmere XXX m² s domom súpisným číslom XX, postaveným na parcele č. XXX, parc. č. XXX záhrady o výmere XXXX m² a odovzdať ich žalobcom 1/ a 2/ do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a rozhodol, že žalobcom sa náhrada trov konania nepriznáva

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) (v poradí druhým) rozsudkom z 25. júna 2020 sp. zn. 9Co/233/2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III., zmenil napadnutý výrok IV. tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovaným 1/ až 3/ v plnom rozsahu a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovaným 1/ až 3/ v plnom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný 1/, jeho prípustnosť odôvodnil výslovne ustanovením § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku

(ďalej aj „CSP“) a navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) skúmal najskôr, či sú splnené procesné podmienky pre to, aby dovolaním napadnuté rozhodnutie mohlo byť podrobené dovolaciemu prieskumu a zistil, že tieto podmienky nie sú splnené.

5. Podľa § 438 ods. 1 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. V zmysle § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o taký nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 161 ods. 2 CSP).

7. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

8. Podľa § 63 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

9. V danom prípade bolo zistené, že žalovaný 1/ zomrel 5. apríla 2021. Uvedená skutočnosť mala za následok stratu jeho hmotnoprávnej i procesnej subjektivity ako jednej z procesných podmienok dovolacieho konania. Uznesením Okresného súdu Nitra z 28. mája 2021 č. k. 19D/101/2021-27 (č. l. 695 a nasl.) súd vydal majetok nepatrnej hodnoty manželke žalovaného 1/ (žalovanej 2/) a konanie o dedičstve po poručiteľovi (žalovanom 1/) zastavil.

10. V prejednávanej veci žalobkyňa (ako vlastníčka) podala žalobu o vypratanie nehnuteľností voči viacerým žalovaným (1/ až 4/), ktorí nehnuteľnosti mali užívať bez právneho titulu, nepochybne tu na strane žalovaných vzniklo procesné spoločenstvo účastníkov (tzv. subjektívna kumulácia). Civilný sporový poriadok rozlišuje samostatné (§ 76 CSP) a nerozlučné (§ 77 CSP) spoločenstvo. V samostatnom spoločenstve koná každý z účastníkov na jednej procesnej strane samostatne a jeho procesné úkony nemajú žiadny vplyv na práva a povinnosti ostatných účastníkov. V prípade nerozlučného spoločenstva majú účastníci také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozhodnutie vo veci samej musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane sporu (aktívne alebo pasívne vecne legitimovanými sú všetci účastníci). Ak ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, platia úkony jedného z nich aj pre ostatných. Pre rozlíšenie, či ide o procesné spoločenstvo samostatné alebo nerozlučné, (a to aj z hľadiska podania odvolania alebo dovolania), je rozhodujúca povaha predmetu konania vyplývajúca z hmotného práva. Ak hmotné právo neumožňuje, aby predmet konania bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému spoločníkovi, ide o nerozlučné spoločenstvo, ak také prejednanie dovoľuje, ako je tomu aj v danej veci, ide o spoločenstvo samostatné. Žalobkyňa mohla podať žalobu proti každému zo žalovaných samostatne a dožadovať sa voči nemu vypratania nehnuteľností. Uvedené znamená, že žalobe o vypratanie nehnuteľností môže čeliť sám čo i len jeden zo žalovaných (ktorému zároveň svedčí vecná pasívna legitimácia); teda nepodanie takej žaloby voči všetkým žalovaným nie je dôvodom pre zamietnutie žaloby pre nedostatok vecnej pasívnej legitimácie. Vzhľadom na takéto samostatné procesné spoločenstvo žalovaných potom platí, že odvolanie, či dovolanie žalovaného 1/ je účinné len pre tohto žalovaného (nevzťahuje sa na všetkých žalovaných). V tomto prípade nešlo o prípad spoločnej povinnosti (nerozlučného spoločenstva), v ktorom sa rozhodnutie musí vzťahovať na všetkých žalovaných, bol dovolací súd rozsahom dovolania podaného žalovaným 1/ viazaný (§ 441 CSP) v tom, že podané dovolanie sa nevzťahovalo aj na ďalších žalovaných, ale len na žalovaného 1/.

11. So zreteľom na skutočnosť, že dovolateľ v procesnom postavení samostatného spoločenstva na strane žalovaných v priebehu dovolacieho konania zomrel a že konanie o dedičstve bolo zastavené bez určenia dedičov po žalovanom 1/ ako poručiteľovi, dovolací súd podľa § 63 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP konanie o dovolaní žalovaného 1/ zastavil.

12. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020, 9Cdo/184/2020).

13. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.